

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

COVID 19 – RĂSPUNSURI EUROPENE, O IMAGINE COMPLETĂ

APRILIE 2020

Traducere: Virgilia Ioan, consilier parlamentar

Andra Andronic, consilier parlamentar

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

* Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

COVID 19 – RĂSPUNSURI EUROPENE, O IMAGINE COMPLETĂ¹

O dată cu pandemia Covid-19, Uniunea Europeană, ca și restul lumii, trece printr-o criză fără precedent, ale cărei costuri umane, economice și politice vor fi considerabile. Deja izolarea strictă impusă pentru mai mult de jumătate din populația Uniunii și închiderea, timp de 30 de zile, a frontierelor sale externe evidențiază dificultățile întâmpinate de liderii politici. Pusă în fața gravității situației, întrucât criza fără precedent din sănătate s-a transformat într-una de o importanță economică majoră, Uniunea Europeană încearcă să pună la dispoziție diferite mijloace de care dispune. Cu toate acestea, capacitatea sa de a acționa depinde în mare măsură de statele membre și de disponibilitatea lor de a colabora. Aici găsiți o imagine de ansamblu asupra tuturor măsurilor luate până acum, la nivel național și la nivel UE.

1. Timpul de răspuns

O criză bruscă

Originară din China, Covid19 - cauzată de virusul SARS-CoV-2, a izbucnit în Europa la 25 ianuarie. La 25 februarie, la o lună după primul caz, Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC²) a raportat 275 de cazuri.³ La 30 martie, erau înregistrate 715.660 de cazuri și 33.579 de decese în lume, dintre care 359.102 de cazuri 23.461 de decese înregistrate în Europa. Prin urmare, Uniunea Europeană și statele membre s-au confruntat cu o criză bruscă, care pune viața a milioane de oameni în pericol. Primele măsuri pe scară largă au fost luate în Italia la 21 februarie, cu închiderea a 11 municipalități, apoi a 4 provincii la 8 martie și a întregii țări la 11 martie. Spania a declarat stare de urgență și și-a izolat populația la 14 martie. Franța și Belgia au aplicat măsuri similare în două etape între 12 și 17 martie. Până în prezent, toate țările Uniunii impun restricții la circulația persoanelor și la întrunirile sociale.

Răspuns multiplu ...

La nivel european, prima inițiativă a fost luată la 1 februarie, Comisia mobilizând 10 milioane de euro pentru cercetare. La 24 februarie, Comisia a anunțat un pachet de 232 milioane EUR pentru cercetare, OMS, China, țările partenere din Africa și repatrierea

¹, <https://www.robert-schuman.eu/en/doc/actualites/covid19-26032020-en.pdf>, Fundația Robert Schuman, 31 martie 2020

²https://europa.eu/european-union/about-eu/agencies/ecdc_fr

³<https://gap.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/COVID-19.html>

europenilor din China. La 2 martie, după depășirea pragului de 2.000 de cazuri în Europa, președintele Comisiei, Ursula von der Leyen, a înființat o „echipă de răspuns” formată din 5 comisari, în timp ce Consiliul a declanșat „activarea completă a mecanismului integrat de reacție la criză al UE” pentru un răspuns la nivel politic în situații de criză (IPCR). Începând cu 2 martie, dată care a marcat începutul mobilizării instituțiilor europene, Uniunea Europeană a implementat o serie de instrumente, axate în principal pe consecințele pandemiei. Comisia a pus la dispoziție 140 de milioane de euro pentru cercetare și 37 de miliarde de euro din fondurile de coeziune. De asemenea, a sugerat suspendarea normelor fiscale din Pactul de Stabilitate și Dezvoltare - măsură aprobată de statele membre la 23 martie - și a relaxat acele măsuri care vizează ajutoarele de stat pentru sprijinirea întreprinderilor.

Bazooka Băncii Centrale: peste 1.000 de miliarde de euro pentru economia europeană

În primul rând, la 12 martie, Christine Lagarde, președintele Băncii Centrale Europene (BCE) a anunțat măsuri pentru facilitarea finanțării băncilor și un plan de răscumpărare a activelor de 120 de miliarde de euro pentru susținerea activității economice. În fața crizei economice înrăutățite și a riscului lipsei de lichidități, BCE a decis, la 18 martie, să lanseze până la sfârșitul anului 2020 un „program de urgență pandemică” de 750 de miliarde de euro pentru achiziționarea de obligațiuni guvernamentale și corporative. Prin urmare, BCE va aloca 870 de miliarde de euro, plus 20 de miliarde de euro pe lună din programul de achiziții (relansat la 1 noiembrie 2019) pentru menținerea activității economice în zona euro. Aceste măsuri reprezintă 7,3% din PIB-ul zonei euro. Acesta este susținut fără precedent de o excepție. La rândul său, Banca Europeană de Investiții (BEI) a propus un plan de finanțare de 40 de miliarde de euro pentru întreprinderile europene, prin credite-punte, suspendarea rambursărilor de credite și diverse măsuri pentru a face față problemelor cu lichiditățile și forța de muncă.

... dar unul eterogen

Toate aceste măsuri nu au împiedicat totuși impresia de inacțiune și confuzie, timp în care Europa a devenit punctul central al pandemiei, cu numărul de decese de pe continent care depășește acum pe cel din China. Autoritățile naționale și UE au fost surprinse de accelerarea bruscă a pandemiei - numărul cazurilor a crescut cu 66.000% între 24 februarie și 24 martie. A fost nevoie de câțiva ani pentru ca europenii să răspundă la criza financiară, între 2008 și 2012, în timp ce criza migrației, din 2015-2016, a durat doar câteva luni. De data aceasta, acțiunea a necesitat câteva zile pentru a salva vieți, a păstra sistemele de

sănătate, a sprijini economia și a menține buna funcționare a UE. Gestionarea crizelor, adesea forța motrice din spatele integrării europene, a lăsat de această dată puțin timp pentru măsuri progresive. "În urmă cu două sau trei săptămâni, probabil în multe state și poate și în unele instituții, am avut impresia că ne confruntăm cu o criză serioasă, dar fără să ne dăm seama că aceasta a fost atât de excepțională încât să necesite răspunsuri total excepționale", a recunoscut Președintele Consiliului European, Charles Michel.⁴

Întrucât sănătatea nu este o competență comunitară, Comisia nu a fost pregătită să preia de la bun început gestionarea răspunsului la pandemie. Era cu atât mai puțin pregătită, deoarece, față de situația de urgență și temându-se de supraîncărcarea serviciilor de sănătate și de deficitul de echipamente, statele membre au acționat într-un mod dispersat și uneori în detrimentul celorlalte. Astfel, Franța și Germania au decis să blocheze exporturile de echipamente de protecție care ar fi putut contribui la oprirea epidemiei în Italia. Ungaria, Slovacia și Republica Cehă au fost primele țări care și-au închis granițele față de alți europeni, accelerând trecerea la măsuri necoordonate care au perturbat gestionarea epidemiei și continuitatea economiei. Începând cu 24 martie, 14 țări aveau restricții la granițe, unele, cum ar fi Polonia, dislocând armata la frontiere.

Și în ciuda apelurilor pentru coordonare, statele membre nu au fost de acord nici cu privire la măsurile de sănătate care trebuie luate, nici în ritmul în care acestea ar fi trebuit să fie puse în aplicare pe măsură ce epidemia a avansat. Diferențele de abordare și variatele situații politice au avut ca rezultat decizii pur naționale, nefiind în concordanță nici cu necesitatea de a anticipa situația în termeni continentali și globali, nici cu realitatea unei epidemii avansate, cu focare regionale.⁵

Modul în care statele membre au abordat criza reflectă anumite discrepanțe din alte zone: țările din Europa Centrală, mai conservatoare din punct de vedere social au luat mai rapid măsura închiderii frontierelor și au impus restricții asupra populației foarte devreme în curba epidemică; Olanda și Suedia, care sunt mai liberale (și mai puțin susținătoare în discuțiile privind bugetul european) au fost ultimele care au luat măsuri pentru a limita răspândirea virusului. Între timp, țări precum Germania au închis școli și locuri publice, dar nu și-au izolat populațiile.

Mai mult, tocmai din cauza deciziilor unilaterale ale unor state membre, criza a trecut de la problemele de sănătate și ordine publică la punerea în discuție a funcționării spațiului Schengen și a pieței unice - două dintre fundamentele integrării comunitare. Controalele la frontieră au împiedicat circulația mărfurilor de tot felul, dar și a echipamentelor sanitare.

⁴<https://plus.lesoir.be/288285/article/2020-03-18/charles-michel-sur-le-coronavirus-ne-peut-pas-reprocher-tout-et-son-contraire>

⁵<https://legrandcontinent.eu/fr/2020/03/17/le-coronavirus-a-lechelle-pertinente/>

Echipa de răspuns, înființată la 2 martie, a inclus comisarii responsabili pentru gestionarea crizelor (Janez Lenarcic), sănătate (Stella Kyriakides), afaceri interne (Ylva Johansson), transporturi (Adina Vălean) și afaceri economice (Paolo Gentiloni). Comisarul pentru piața internă, Thierry Breton, a trebuit să intervină la rândul său pentru a restabili circulația mărfurilor între statele membre. Comisia a trebuit să clarifice regulile de circulație a persoanelor în spațiul Schengen, să creeze „coridoare verzi” pentru a lăsa mărfurile esențiale să treacă peste granițe și să insiste ca Polonia să lase cetățenii estonieni, letoni și lituanieni, care doresc să se întoarcă în țara lor, să tranziteze teritoriul polonez.

Mai important, proporția economică a crizei a obligat, de asemenea, pe comisarul pentru politici de concurență, Margrethe Vestager, să relaxeze normele privind ajutorul de stat.⁶ Și este foarte probabil ca și comisarul pentru comerț, Phil Hogan, să facă tot posibilul pentru a încerca să mențină fără probleme comerțul internațional, așa cum s-a discutat în timpul unei teleconferințe a liderilor G7.⁷

La conectarea cu toate aceste probleme, Comisia a început să coordoneze gestionarea echipamentelor medicale. În primul rând, a lansat o procedură de achiziție rapidă comună pentru a furniza statelor membre echipamente de protecție, iar apoi a făcut ca exporturile de asemenea echipamente în afara Uniunii să fie supuse autorizării. La 19 martie a creat în sfârșit o rezervă strategică de echipament medical.

Totuși, după câteva săptămâni, solidaritatea europeană a găsit în sfârșit o expresie mai concretă. Spitalele din Germania, din Luxemburg, precum și din Elveția, iau pacienți din estul Franței. De asemenea, Germania trimite echipamente medicale în Italia și preia pacienți italieni, iar Republica Cehă a trimis echipamente de protecție în Italia și Spania.

Dar dezorganizarea statelor membre, întârzierea coordonării și lipsa echipamentelor din anumite regiuni a complicat ceea ce a fost pus la punct la nivel european, timp în care pierderile umane cresc zilnic. Potrivit unui sondaj publicat la 19 martie, doar 35% dintre italieni au evaluat pozitiv rolul jucat de „Bruxelles”.⁸ Metonimia, încă o dată, nu reflectă responsabilitățile diferite în acest eșec.

În cele din urmă, instituțiile Uniunii, ca de obicei, și în ciuda eforturilor personale ale președintelui Comisiei, nu au putut comunica cu cetățenii. Chinezii, cubanezii și rușii au ținut prima pagină a presei italiene, în ciuda faptului că au oferit Italiei un ajutor care nu a fost complet dezinteresat. La Bruxelles, nimeni nu a putut explica faptul că Uniunea, inclusiv Italia, a trimis 56 de tone de ajutoare Chinei în a doua săptămână a lunii februarie și că

⁶https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_496

⁷<https://www.elysee.fr/emmanuel-macron/2020/03/16/coronavirus-declaration-des-chefs-detat-et-de-gouvernement-du-g7>

⁸<https://www.ilfattoquotidiano.it/2020/03/19/coronavirus-fiducia-record-per-conte-e-il-governo-hanno-il-sostegno-di-7-italiani-su-10-tra-i-leader-zaia-piace-piu-di-salvini/5741739/>

asistența chineză actuală, foarte apreciată, a fost considerată, în schimb, ca solidaritate internațională, capitol la care Uniunea este campioană. În plus, atacurile cibernetice din Rusia au afectat mai multe spitale și servicii publice în special din sectorul sănătății, iar obișnuitele „fabrici de trolli” s-au alăturat presei oficiale ruse pentru a-și continua activitatea de dezinformare menită să crească confuzia pe teritoriul european. Aceste acțiuni greșite ar fi meritat răspunsuri mai viguroase și contacte mai active, deoarece în curând și Rusia va avea nevoie de asistență externă.

Uniunea, la fel ca și statele sale membre, nu era pregătită să facă față unei asemenea amenințări. Și în timp ce dimensiunea europeană a redobândit treptat interesul guvernelor, toți cei implicați au învățat să se organizeze ei înșiși, din ce în ce mai bine, pe măsură ce criza se desfășoară. Au loc consultări între oficialii de sănătate publică și cercetătorii de pe întregul continent, care beneficiază de fondurile eliberate de Comisie. Sub tensiunea crizei, europenii găsesc din nou calea cooperării, atât de necesară.

2. Depășirea crizei

Pentru a depăși criza din sănătate, alegerea celor mai mulți din Europa a fost încercarea de a opri pandemia, prin restricții și măsuri de izolare. Alegerea nu a fost unanimă, din moment ce Marea Britanie, Olanda, Suedia și alte țări nu au mers atât de departe. „Revenirea la normal”, fără riscul de revenire a epidemiei, va avea, așadar, un parcurs lung și dificil.

Coordonarea economiilor

Calea de ieșire din criza economică se află mai mult în mâinile autorităților naționale și a celor comunitare. Coordinarea politicilor bugetare și fiscale este esențială, fără a aștepta ca pandemia să se reducă, pentru a asigura o redresare pe termen lung care să nu lărgească dezechilibrele din zona euro și din afara zonei euro. Planurile naționale deja adoptate, care se ridică la peste 2% din PIB-ul Uniunii, la care am putea adăuga lichiditățile pentru întreprinderi și angajați în valoare totală de 10-13% din PIB-ul Uniunii, demonstrează o reactivitate puternică din partea guvernelor. Dar pe termen lung, efectul multiplicator al cheltuielilor naționale va fi mai mare dacă face parte dintr-un cadru colectiv. Din același motiv, ar trebui să fie disponibile instrumente pentru sprijinirea celor mai vulnerabile state. Decizia de aplicare a clauzei generale de derogare și de suspendare a obligațiilor din Pactul de stabilitate și dezvoltare pentru cheltuielile aferente Covid-19 este încurajatoare din acest punct de vedere. Ar trebui, de asemenea, prevăzut recursul la Mecanismul european de stabilitate (MES), cu un buget de 410 miliarde de euro (și capabil să mobilizeze până la 700 de miliarde de euro), dar fără obligațiile prevăzute pentru statele care nu și-au gestionat în

mod corespunzător finanțele publice. În ciuda reticenței Olandei și Austriei, la 24 martie miniștrii finanțelor au început să exploreze modul în care ar putea fi utilizate MES.

Efortul de recuperare va avea loc într-un mediu internațional și va fi supus unui protecționism crescut, concurenței dintre state și dintre blocurile regionale și dificultăților de finanțare. Introducerea obligațiunilor europene de trezorerie⁹, idee respinsă până acum de țări precum Germania, Austria și Olanda, se poate dovedi necesară pentru a oferi întregii zone euro, în ansamblu, mijloacele de a se repune pe picioare, fără a lăsa pe niciunul dintre membrii săi vulnerabil la atacurile de pe piață și la incertitudinile economiei globale.

În timp ce ordo-liberalismul care a ghidat guvernarea economică a Uniunii în ultimele decenii este pus în așteptare, se deschide o oportunitate pentru a defini un alt model economic. Tensiunile vor exista cu siguranță asupra strategiei de recuperare, între „skinflints” și „keynesians”, între liberali și „statiști”, între economiști și ecologiști și, într-o măsură mai mică, între cei care vor dori să „decarbonizeze” Europa mai repede și cei care vor dori mai întâi să refacă activitatea economică existentă. Cu toate acestea, Europa va avea, în primul rând, o problemă în a-și recăpăta locul în concurența globală și de a consolida modelul european, în special în fața chinezilor, care, deși responsabili pentru criză, vor încerca să-și demonstreze eficiența în faza de recuperare. Pentru ca acest lucru să se întâmple, va trebui elaborată o adevărată politică industrială și comercială.

Anticiparea crizelor

Uniunea va trebui să meargă mai departe și să înceapă să lucreze pentru a anticipa crizele viitoare. Cât mai curând posibil, statele membre și instituțiile vor trebui să ia în calcul scenarii de tip „lebdă neagră”, acele evenimente imprevizibile cu consecințe incalculabile, și să pregătească planuri de urgență pentru situații de urgență epidemiologice, tehnologice și climatice, și în acele zone în care stabilitatea Uniunii și integritatea cetățenilor săi poate fi amenințată.

Covid-19 va demonstra că niciun scenariu nu este imposibil și că nicio criză nu poate fi abordată doar la nivel național. Pregătirea pentru viitor, planificarea rolului pe care toată lumea trebuie să-l joace, de la nivel local la nivel comunitar, prin stabilirea protocoalelor, a planurilor de salvagardare și a stocurilor de resurse, bunuri și echipamente, gestionate colectiv trebuie să fie o prioritate.

Ca un prim pas, Uniunea ar putea folosi mecanismele existente și și-ar putea clarifica doctrina privind gestionarea crizelor. RescEU, sistemul european de combatere a

⁹<https://www.lopinion.fr/edition/international/coronabonds-virus-tuera-t-il-tabous-europeens-jean-dominique-giuliani-215021>

dezastrelor naturale, a fost lansat în 2017 pentru combaterea incendiilor și a altor dezastre naturale. Acesta poate fi utilizat foarte bine pentru a sprijini statele care se confruntă cu pandemii sau alte situații care pun în pericol populația și organizarea serviciilor esențiale. În mod similar, articolul 222 din Tratatul privind funcționarea Uniunii prevede că „Uniunea va mobiliza toate instrumentele de care dispune, inclusiv resursele militare puse la dispoziția sa de către statele membre” pentru, printre altele, “a oferi asistență unui stat membru pe teritoriul acestuia, la cererea autorităților politice ale acestuia și în cazul unui dezastru natural sau cauzat de om”. Comisia și Consiliul ar fi putut invoca această dispoziție pentru a sprijini Italia și chiar Spania, pentru a limita costurile umane, economice și de imagine generate de pandemie.

Una dintre problemele ridicate de actuala criză vor fi libertățile civile. În Asia, ca și în Europa și SUA, diferitele măsuri puse în aplicare au presupus o limitare serioasă a libertăților personale: izolarea - în China, Europa și în anumite state americane, închiderea frontierelor - în Europa, utilizarea recunoașterii faciale - în China, monitorizarea circulației persoanelor infectate - în Coreea și publicarea informațiilor de către autorități, monitorizarea circulației străinilor - în Taiwan. Introducerea pe scară largă a stării de urgență duce la o restricție excepțională a libertății de mișcare. Iar unele guverne, cum ar fi în Ungaria, unde starea de urgență ar putea fi prelungită pe termen nedefinit, profită de aceasta pentru a-și consolida puterea și a restrânge libertățile politice. Europeanii trebuie să se gândească la modul în care vor gestiona mai rapid și mai eficient o viitoare criză similară, fără a fi nevoiți să-și restângă libertățile pe termen lung.

Utilizarea tehnologiei a devenit un atribut consacrat în Asia, care folosește mari baze de date pentru a monitoriza și anticipa mișcările populației prin analiza rețelelor de telefonie mobilă. Austria și Italia au procedat la fel în timpul avansării pandemiei, iar unele țări vor considera aceste practici ca instrumente utile, le vor menține și chiar dezvolta. Există o nevoie urgentă de a stabili limite temporale și materiale comune acestor excepții.

Dezvoltarea suveranității industriale

Utilizarea inteligenței artificiale de autorități și de sectorul privat, în special în sănătate, va ridica, de asemenea, probleme juridice, etice și politice, precum și economice. Dezvoltarea inteligenței artificiale și instituirea unei strategii eficiente de date industriale, care erau deja priorități pentru Comisie, trebuie continuate pentru a asigura existența unei industrii europene într-un sector esențial acum. Menținerea standardelor și practicilor în conformitate cu legile și valorile europene este, de asemenea, o prioritate.

Mai mult, pandemia va dezvălui vulnerabilitățile Europei, prea dependentă de lumea exterioară, inclusiv în privința medicamentelor și echipamentelor medicale. De exemplu, s-

a constatat că numai Franța, Germania, Polonia și Republica Cehă sunt capabile să producă măști de protecție care lipsesc personalului medical și populației, în general.¹⁰ La fel cum trebuie să-și planifice răspunsul pentru orice scenariu europeanii vor trebui să definească sectoarele, bunurile și echipamentele care să le permită să facă față oricărei crize viitoare, în mod autonom și suveran, și să poată veni în sprijinul cetățenilor aflați în nevoie. O „relocare” reală a industriei europene trebuie realizată printr-o strategie coordonată. Strategia industrială, prezentată la 10 martie de Thierry Breton, oferă o bază solidă de reflecție pentru liderii europeni, pe care aceștia vor trebui să o implementeze în lumina lecțiilor care vor fi învățate din această criză.¹¹

Consolidarea sentimentului de apartenență europeană

Numărul de vieți pierdute, diversele restricții impuse în fiecare țară la diferite niveluri, precum și consecințele economice și sociale ale acestora, vor avea un impact asupra psihologiei și coeziunii societăților europene. Modul în care indivizii și comunitățile vor experimenta izolarea poate accentua tensiuni sociale; ritmul și natura recuperării economice vor necesita sprijin social la toate nivelurile. Pe măsură ce Uniunea se angajează în dubla tranziție digitală și climatică, proiect care implică răsturnări economice, sociale și societale și care deja provoacă disensiuni în rândul europenilor, aceasta va trebui, în același timp, să consolideze sentimentul de apartenență la aceeași comunitate, pentru a crea condiții de rezistență coordonată. Disponibilitatea de a acționa economic și social împreună va fi esențială.

Totuși, va trebui să se țină seama și de sentimentul de abandon resimțit de anumite populații, în special în Italia, și de impactul crizei asupra percepțiilor colective privind Europa. Liderii europeni vor trebui să apere ideea europeană prin proiecte concrete în fața euroscepticilor, care nu vor pregeta să perceapă „Europa” ca fiind responsabilă pentru o criză greu de controlat. Conferința despre viitorul Europei, care urma să fie lansată pe 9 mai și ale cărei proceduri și obiective nu erau destul de clare din cauza competiției pentru control între actorii politici și instituționali, ar putea juca rolul atribuit de către promotorii săi: crearea unui dialog major și a unui impuls european colectiv.

Cu câteva zile înainte de apariția primului caz de Covid-19 în Uniune, cei 27 de șefi de state și de guverne s-au separat după 36 de ore de discuții, fără să fi ajuns la un acord cu privire la bugetul Uniunii pentru 2021-2027. Deoarece Europa se oprește din cauza

¹⁰<https://www.usinenouvelle.com/article/face-au-coronavirus-seuls-quatre-pays-europeens-dont-la-france-sont-capables-de-produire-en-nombre-des-masques.N940566>

¹¹https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-eu-industrial-strategy-march-2020_fr.pdf

pandemiei, iar Consiliul European din 26 martie este limitat, este puțin probabil ca negocierile bugetare, care reprezintă deja o urgență, să fie încheiate în curând.

Când vor putea privi din nou către viitor, liderii europeni vor avea mult de lucru pentru a relansa un nou proiect european. Proiectul de buget multianual (reprezentând 1,074% din veniturile naționale brute ale Europei) prezentat în februarie, nu va fi proporțional cu nevoile Uniunii și cu așteptările cetățenilor Europei. Trebuie făcut mai mult. Banii, dar și ambiția, solidaritatea și determinarea politică vor fi necesare pentru a face față provocării rezilienței și pentru a asigura interesele strategice ale Uniunii într-o lume în care parametrii se vor schimba din nou.

		DECIZII EUROPENE
Data	Numărul de cazuri ¹²	Decizii
28 ianuarie	4 cazuri	Președinția croată a Consiliului UE a decis să activeze mecanismul integrat al UE pentru un răspuns politic la crize (IPCR) ¹³ , în modul „schimb de informații” .
31 ianuarie	17 cazuri	Transport de 12 tone de echipament de protecție în China.
1 februarie	21 cazuri	Mobilizarea a 10 milioane de euro în cadrul programului Horizon 2020 în vederea cercetării împotriva virusului.
24 februarie	177 cazuri	Se anunță acordarea unui sprijin financiar în sumă de 232 milioane euro pentru OMS, țările partenere din Africa și China, dezvoltarea vaccinurilor și pentru a ajuta statele membre să-și repatrieze cetățenii.
2 martie	2 166 cazuri	Având în vedere deteriorarea situației și diferitele sectoare afectate (sănătate, protecție consulară, protecție civilă, economie), președinția activează

¹² Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor. Cifrele prezentate privesc țările din Spațiul Economic European (statele membre ale Uniunii, Islanda, Liechtenstein și Norvegia) precum și Marea Britanie.

¹³ IPCR este cadrul UE pentru coordonarea crizelor transsectoriale. Prin intermediul acestui mecanism, președinția Consiliului coordonează răspunsul politic la criză, la cel mai înalt nivel.

		mecanismului IPCR în modul integral .
6 martie	5 544 cazuri	Mobilizarea altor 37,5 milioane de euro pentru cercetarea în domeniul vaccinurilor, tratamentelor și diagnosticării, aducând totalul sumelor acordate la 47,5 milioane euro.
10 martie	14 890 cazuri	Ridicarea obligației pentru companiile aeriene de a folosi sloturile aeroportului și de a zbura fără pasageri (goale) în timpul pandemiei.
		Mobilizarea a 140 de milioane de euro din fonduri publice și private (Horizon 2020 și industria farmaceutică) pentru a finanța cercetarea privind vaccinurile, diagnosticarea și tratamentele.
		Propunerea unui plan de investiții în sumă de 25 de miliarde de euro în vederea combaterii efectelor economice ale epidemiei.
12 martie	22 105 cazuri	Eliberarea de 120 de miliarde de euro de către BCE până la sfârșitul anului pentru achizițiile de active în vederea sprijinirii economiei.
13 martie	28 297 cazuri	Anunțarea relaxării fiscale pentru statele membre. Creșterea planului de investiții la un total de 37 de miliarde de euro în cadrul politicii de coeziune, inclusiv 8 miliarde de euro din fonduri structurale nefolosite în 2019. Deblocarea accesului la Fondul de solidaritate al UE. Lansarea unei proceduri comune de achiziție rapidă pentru echipamente de protecție medicală și medicamente.
15 martie	39 768 cazuri	Restricții la exporturile din afara UE a echipamentelor de protecție (măști, viziere etc.).
16 martie	51 771 cazuri	Accordarea unui ajutor financiar de 80 de milioane euro companiei

		germane CureVac pentru cercetarea vaccinurilor.
		Mobilizarea de către BEI a unei sume de până la 40 de miliarde de euro cu scopul finanțării potențiale a companiile europene afectate de criză, acordată sub formă de împrumuturi tip punte (<i>“bridging loans”</i>) sau de suspendare a rambursărilor împrumuturilor.
17 martie	61 098 cazuri	Introducerea de restricții la intrarea în Uniunea Europeană din țările terțe pentru călătoriile neesențiale timp de 30 de zile.
		Lansarea unui comitet consultativ de epidemiologi și virologi pentru formularea unor linii directoare.
18 martie	70 989 cazuri	BCE lansează un program de achiziții pentru combaterea pandemiei în valoarea de 750 de miliarde de euro, intitulat Pandemic, care se va desfășura până la sfârșitul anului 2020.
19 martie	82 869 cazuri	Crearea primei rezerve la nivel european de echipamente medicale (prin intermediul rescEU), dedicată procurării aparatelor respiratorii și măștilor de protecție, beneficiind de un buget de 50 de miliarde de euro. ¹⁴
23 martie	160 233 cazuri	Statele membre aprobă clauza generală de derogare pentru suspendarea obligațiilor din Pactul de stabilitate și creștere.
24 martie	182 233 cazuri	Încheierea procedurii comune de achiziție rapidă lansată la 13 martie. Echipamentele de protecție medicală comandate de cele 25 de țări membre vor fi livrate în termen de 2 săptămâni de la semnarea contractelor.
26 martie	232 470 cazuri	Votul în Parlamentul European pentru planul de investiții de 37 de

¹⁴ https://ec.europa.eu/echo/news/covid-19-commission-creates-first-ever-resceu-stockpile-medical-equipment_en

		miliarde de euro și extinderea Fondului de solidaritate al UE cu 800 de milioane de euro pentru 2020.
27 martie	265 421 cazuri	Creșterea cu 75 de milioane de euro a bugetului RescuEU, pentru organizarea zborurilor de repatriere și creșterea stocurilor de echipamente medicale .

Total cercetare: 267.5 milioane € / Total sprijin pentru economie: 947 miliarde €

Țări	Măsuri privind instituirea carantinei/ izolării la domiciliu ¹⁵	Restricții	Screening
Austria	Carantină totală. Sunt interzise toate activitățile neesențiale.		Toate persoanele care manifestă simptome sau care au fost în contact cu cineva infectat.
Belgia	Măsurile au intrat în vigoare la 18 martie și vor rămâne în vigoare până la 19 aprilie inclusiv. Sunt permise doar ieșirile esențiale.		Testarea are loc în cazul persoanelor grav bolnave și personalului medical.
Bulgaria		Toate domeniile de activitate economică	

¹⁵ Măsuri valabile la 30 martie 2020.

		neesențiale sunt închise. Guvernul a declarat starea de urgență în data de 13 martie.	
Croatia		Începând cu data de 16 martie toate scolile au fost închise pentru o perioadă de cel puțin două săptămâni.	
Cipru	Instituirea măsurilor privind aplicarea carantinei generale începând cu data de 24 martie. Inchiderea tuturor domeniilor de activitate economice neesențiale și a zonelor de divertisment.		
Cehia		Declararea stării de urgență în 12 martie pentru o perioadă de 30 de zile. Sunt interzise întrunirile formate din mai mult de 30 de persoane, precum și evenimentele culturale. Restaurantele sunt închise între 8 p.m. și 6 a.m.	Testarea se efectuează pentru cazurile grave de infectare cu Covid 19 și pentru aceia care se întorc din “zonele de risc”.
Danemarca		Începând cu 13 martie, toate personale angajate în sectorul public care dețin funcții neesențiale sunt obligate să rămână acasă pentru o perioadă de două săptămâni, iar celor angajați în sectorul privat li se recomandă desfășurarea activității de la domiciliu. Toate instituțiile educaționale sunt închise pentru o perioadă de două săptămâni. Toate	Testarea este restricționată la pacienții internați care manifestă probleme respiratorii.

		domeniile de activitate neesențiale sunt închise.	
Estonia		Starea de urgență a fost declarată până la 1 mai. Evenimentele culturale și sportive sunt suspendate, școlile și universitățile sunt închise.	
Finlanda		Începând cu 16 martie, guvernul a declarat instituirea stării de urgență până în 13 aprilie, transpunându-se prin următoarele măsuri: închiderea tuturor școlilor și universităților, interzicerea tuturor întrunirilor cu mai mult de 10 persoane, închiderea spațiilor publice și anularea evenimentelor sportive și culturale.	Testarea este rezervată grupurilor de persoane cele mai vulnerabile precum și personalului sanitar.
Franța	Măsurile privind carantina au fost instituite începând cu 17 martie până în 15 aprilie. Ieșirile sunt permise în baza unui certificat de circulație. Școlile sunt închise.		Testele sunt rezervate personalului medical și cazurilor de îmbolnăvire foarte gravă.
Germania	Bavaria și Saarland au fost închise începând cu 20 martie.	Afacerile din domeniile neesențiale și școlile au fost închise. Întâlnirile la care participă mai mult de 2 persoane sunt interzise.	Testarea este rezervată acelor persoane care prezintă simptomatologie specifică gripei și care au fost în contact cu persoane pozitive pentru Covid 19 în ultimile două săptămâni sau care au fost în așa numitele "zone de risc".

Grecia	Începând cu 23 martie și până în 19 aprilie au fost impuse măsuri privind impunerea carantinei generale.	Începând cu 16 martie, guvernul a hotărât închiderea tuturor școlilor, măsură suplimentară închiderii afacerile considerate neesențiale. Toate persoanele care intră pe teritoriul Greciei trebuie să se supună perioadei de carantină de 14 zile.	Testarea este rezervată cazurilor foarte grave.
Ungaria		Închiderea tuturor școlilor și așezămintelor culturale și de divertisment.	Testarea este rezervată persoanelor care prezintă simptomatologie specifică și celor care au fost în contact cu persoane infectate.
Irlanda		Începând cu 12 martie, guvernul a anunțat închiderea tuturor școlilor până în data de 29 martie, recomandând anularea tuturor întrunirilor organizate în spații închise unde participă mai mult de 100 de persoane și a întrunirilor în aer liber formate din mai mult de 500 de persoane.	Testarea se acordă tuturor persoanelor care prezintă simptomatologie.
Italia	Măsurile privind instituirea carantinei s-au aplicat începând cu 10 martie. Comerțul a fost interzis, cu excepția supermarket-urilor și farmaciilor. Începând cu data de 22 martie măsurile au fost înăsprite, hotărându-se închiderea tuturor		Testarea se acordă tuturor persoanelor care prezintă simptomatologie.

	spațiilor verzi și oprirea producției de bunuri neesențiale.		
Letonia		S-a declarat starea de urgență până în data de 14 aprilie. Începând cu 13 martie, toate școlile și universitățile au fost închise. Toate activitățile culturale, sportive precum și programele extracuriculare au fost întrerupte, iar evenimentele publice au fost interzise. Întrunirile spontane de persoane nu pot depăși 50 de oameni.	
Lituania		Transportul intern de persoane este limitat. Școlile sunt închise, dar magazinele alimentare, de optică medicală și farmaciile sunt deschise.	Testare tip “drive-in” aplicată tuturor.
Luxemburg	Aplicarea de măsuri generale de carantină. Toate activitățile neesențiale sunt interzise.	Calătoriile sunt mult reduse. Totuși, există multe excepții prin comparație cu Franța și Belgia.	
Malta		Școlile, universitățile și centrele de îngrijire pe timpul zilei au fost închise începând cu 13 martie până pe 20 martie. Începând cu 17 martie, toate barurile, restaurantele, cluburile și cinematografele sunt închise.	
Țările de Jos		Școlile, creșele și toate spațiile unde se mănâncă, precum și arenele sportive sunt închise în perioada 15 martie-6 aprilie.	Testarea este aplicată persoanelor care necesită spitalizare sau celor aflați peste 70 de ani sau care prezintă boli cronice.

Polonia	Carantină. Persoanele se pot deplasa la muncă, cumpărături esențiale, cu animalul de companie și în calitate de voluntari. În privința transportului public, doar jumătate din locurile prevăzute pot fi ocupate de către călători.		Medicii pot decide în privința necesității testării persoanelor.
Portugalia		Declararea stării de urgență a avut loc din data de 18 martie până la 2 aprilie. Mitingurile sunt suspendate, iar călătoriile sunt restrânse. Cetățenii sunt sfătuiți să stea la domiciliu.	
România	Impunerea măsurilor de carantină începând cu 25 martie. Transportul spre muncă sau în vederea participării la anumite cursuri este permis în baza unei declarații.		Testarea este rezervată persoanelor care prezintă simptomatologie specifică, care au călătorit în străinătate sau care au avut legătură cu contacti, personalului medical, persoanelor care prezintă infecții respiratorii acute și care sunt negative la testarea pentru gripă. Testele sunt realizate doar la recomandarea unui medic.
Slovenia		Magazinele care comercializează bunuri neesențiale și școlile sunt închise pe o perioadă de 14 zile. Rămân deschise	Testarea este rezervată personalului medical, vârstnicilor și pacienților cu

		magazinele alimentare, administrațiile publice, farmaciile precum și alte servicii considerate esențiale (presa, oficiile poștale, băncile).	simptomatologie severă.
Spania	Măsurile privind carantinarea au fost introduse începând cu 14 martie pe o perioadă de 15 zile. Școlile, barurile, restaurantele și cafenelele sunt închise.		Testarea este rezervată persoanelor bolnave cu simptomatologie severă.
Suedia		Închiderea școlilor, spațiilor publice și magazinelor. Transportul public este suspendat.	Testarea este rezervată pacienților internați care prezintă dificultăți respiratorii.